

EL MERCAT LABORAL VALENCIÀ I LA COVID-19

UNA VISIÓ TERRITORIAL

Direcció acadèmica

Jorge Hermosilla Pla, Universitat de València

Autors de les Universitats

Jorge Hermosilla

Vicente Budí

Antonio Martínez Puche

Luisa Alamá

José Miguel Giner Pérez

Mariano Agustín González Chouciño

Mónica Fernández Villarejo

Javier Ortega Fernández

Ghaleb Fansa

Sandra Mayordomo

Juan J. Rubert

José Vicente Aparicio

Autors dels Pactes

Amparo Ferrandis Bailén

Andrea Arnau Ribers

Arantxa Casado Maestre

Asunción Herrero Escrig

Asunción López Salvador-Rabaza

Beatriz Sancho Úbeda

Carlos Pérez Joli

Carmen Ruiz Cortina

Chelo Ibáñez Torrijos

Daniel Bergadà Badell

Dimas Pla Sirvent

Enrique Maestre Poveda

Enrique Orero Oms

Eva Garcia Salvador

Eva Porcar Huerga

Ivana Sangüesa Antoli

Javier González Cardona

Joaquín Llidó Millet

José Miguel Centelles Miró

Juan Aparicio Guadas

Judit Molina Navarro

Leonor Bailén Girona

Luis Héctor Pardo Ruiz

M.ª Consuelo Herráez Rioja

Manuel Amorós Silvestre

Manuel Martínez Rodríguez

Manuel Silva Santa

María José Villalba Aliaga

María Segura Gras

Marta Yáñez Fernández

Miguel Angel Miralles Amorós

Natalia Flores Aparicio

Olga Monferrer Trilles

Pepa Tornero Belda

Pilar Muñoz Ferrando

Rebeca Berga Parra

Rosa María Fernandez Cecilia

Rosa Mateo Hernández

Rosa Villapla Pérez

Salvador Olmos Alabau

Coordinador de l'edició

Ghaleb Fansa

Fotografies

Shutterstock

Cartografia

José Vicente Aparicio Vayà

Ghaleb Fansa

Maquetació

Demartes estudio

Traducció de textos

Juli Jordà

Edició digital

© D'aquesta edició: Universitat de València, 2022

© Dels textos: els autors

© De les imatges: els autors

Disseny

MacDiego

Il·lustracions

Cento Yuste

ISBN: 978-84-9133-513-9

DOI: <http://dx.doi.org/10.7203/PUV-OA-513-9>

Comissió de seguiment del conveni

Rocío Briones Morales. *Directora general d'Ocupació i Formació de LABORA. Servei Valencià d'Ocupació i Formació.*

Esther Alba Pagán. *Vicerectora de Cultura i Societat de la Universitat de València.*

Rosario Ferrer Cascales. *Vicerectora d'Estudiants y Ocupabilitat de la Universitat d'Alacant.*

Modesto Fabra Valls. *Vicerector de Planificació Econòmica i Estratègica de la Universitat Jaume I de Castelló.*

Jorge Hermosilla Pla. *Coordinador Acadèmic d'Àrea Territori. Universitat de València.*

Nuria Grané Teruel. *Coordinadora Universitat d'Alacant.*

Vicente Budí Orduña. *Coordinador Universitat Jaume I de Castelló.*

Conxa del Ruste Aguilar. *Subdirectora General d'Estratègia i Modernització de Labora. Servei Valencià d'Ocupació i Formació.*

Carmen Roda Zarzo. *Subdirectora General d'Ocupació de LABORA. Servei Valencià d'Ocupació i Formació.*

Emilia González Carrión. *Directora Territorial d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball d'Alacant.*

José Vicente Andrés Peñarroja. *Director Territorial d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball de Castelló.*

Santiago García Gallego. *Director Territorial d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball de València.*

ÍNDIX

PRESENTACIONS	9
Anàlisi dels efectes de la COVID-19 en el mercat laboral Valencià	9
Rocío Briones Morales. Directora general d'Ocupació i Formació de LABORA	
La COVID a la Comunitat Valenciana. Una visió territorial	11
Jorge Hermosilla, Nuria Grané, Vicente Budí.	
ANÀLISI DELS EFECTES DE LA COVID-19 EN EL MERCAT LABORAL VALENCIÀ. CARACTERITZACIÓ I TRETS TERRITORIALS	13
Jorge Hermosilla, Mónica Fernández Villarejo, Ghaleb Fansa, Sandra Mayordomo, José Vicente Aparicio. ESTEPA. Departament de Geografia. Universitat de València	
I. Caracterització del mercat laboral valencià durant el Covid-19	13
A. Contextualització de la COVID-19: identificació de les fites	13
B. Caracterització del mercat laboral valencià	14
C. El mercat laboral valencià: caracterització després de l'impacte de la COVID-19	15
D. Els afiliats a la Comunitat Valenciana: 2019-2021	15
E. Els contractes per al període 2019-2021 i la COVID-19	33
F. Demandants i COVID-19	63
G. Contractes i demandants en hostaleria i comerç, durant la COVID-19	67
H. Els expedients de regulació temporal d'ocupació i la COVID-19	85
II. Els processos territorials i les respostes a la COVID-19: Una aproximació qualitativa	95
1. Mercat laboral, ocupació i desocupació. Sectors afectats	95
2. La COVID-19 i els sectors econòmics	96
3. La COVID-19 i les empreses PIMES industrials	98
4. El factor residencial. Poblament, evolució demogràfica i medi ambient	100
5. Serveis. transport públic, obres públiques i urbanisme	101
6. Serveis i espais públics	101
7. Reacció de l'administració pública	102
8. Formació, educació i cultura	102
9. Salut i serveis sanitaris	102
10. Serveis socials, societat i pràctiques saludables	102
11. Les «Bretxes»: la falta de cohesió social i territorial davant la pandèmia	103
LA COVID-19 EN EL TERRITORI CASTELLONENC	107
Luisa Alamá, Vicente Budí i Juan J. Rubert. Universitat Jaume I. Castelló	
1. Incidència de la COVID a la província de Castelló	107
2. Evolució del comportament del mercat laboral a la província de Castelló	108
3. Conclusions	119
CARACTERITZACIÓ TERRITORIAL DE LA COVID-19 A LA PROVÍNCIA D'ALACANT	121
Javier Ortega Fernández, Mariano Agustín González Chouciño, José Miguel Giner Pérez, Antonio Martínez Puche. Universidad de Alicante	
I. La incidència de la COVID. Anàlisi i tractament estadístic de dades sociolaborals	121
II. La COVID en el territori de la província d'Alacant. Caracterització dels processos	133
III. Conclusions. Impacte de la COVID-19 a la província d'Alacant	143
CARACTERITZACIÓ ESTADÍSTICA DE LA COVID-19 A LES COMARQUES DE LA COMUNITAT VALENCIANA	145
MODEL DE QÜESTIONARI PER A ENTREVISTES EN EL TERRITORI	271

ANÀLISI DE LA INCIDÈNCIA DEL COVID-19 EN EL TERRITORI. LA VISIÓ DELS PACTES I ACORDS PER L'OCUPACIÓ	283
La COVID-19 i l'impacte territorial valencià. Una mirada des del territori	283
Javier González Cardona, Fundació València Activa María Segura Gras, Ajuntament d'Orpesa Pepa Tornero Belda, Grup d'Acció Local Caroig -Xúquer - Serra Grossa Manuel Amorós Silvestre, Agència Local de Desenvolupament Econòmic i Social d'Alacant Jorge Hermosilla, moderador, Universitat de València.	
Anàlisi territorial de la incidència de la COVID-19 en l'economia del pacte territorial Costera - Canal	285
Beatriz Sancho Úbeda, Pacte Territorial Costera – Canal	
La incidència del COVID-19 en el Rincón de Ademuz	291
Natalia Flores Aparicio, tècnica d'ocupació i emprenedoria de la Mancomunitat de municipis d'El Rincón de Ademuz	
El Camp de Túria. Anàlisi de la situació de crisi davant el COVID-19	296
M.ª Consuelo Herráez Rioja, Amparo Ferrandis Bailén, Pilar Muñoz Ferrando, Asunción Herrero Escrig, Chelo Ibáñez Torrijos, Salvador Olmos Alabau, Carmen Ruiz Cortina, Rebeca Berga Parra, Luis Héctor Pardo Ruiz, Rosa Mateo Hernández. Mancomunitat del Camp de Túria	
Mercat laboral i COVID-19 a la Ciutat de València	304
Juan Aparicio Guadas. Fundació València Activa	
El mercat laboral i el COVID-19 en el Alto Palancia	319
María José Villalba Aliaga, Judit Molina Navarro. Pacto para el Empleo Alto Palancia	
El mercat laboral i el COVID-19 a Castelló de la Plana	328
Andrea Arnau Ribers. Pacto Local por el Empleo de Castellón de la Plana	
El mercat laboral i el COVID-19 en Castelló Nord	335
Vicente Budí. Universitat Jaume I. Castelló	
Mercat laboral i el COVID-19 en Municipis Ceràmics	338
Luisa Alamá. Universitat Jaume I. Castelló	
Mercat laboral i el COVID-19 Als Ports	341
Daniel Bergadà Badell, José Miguel Centelles Miró, Eva Garcia Salvador y Ivana Sangüesa Antoli. Acord Territorial per a l'Ocupació Els Ports	
Mercat laboral i el COVID-19 en Espadán Mijares	345
Juan José Rubert Nebot. Universitat Jaume I. Castelló	
Mercat laboral i el COVID-19 en Maestrat Litoral	349
Enrique Orero Oms. Pacte Territorial per l'Ocupació Maestrat Litoral	
Mercat laboral i el COVID-19 en la Plana Baixa	353
Carlos Pérez Joli. Pacte Territorial per l'Ocupació de la Plana Baixa	
Mercat laboral i el COVID-19 en la Plana Alta Nord	359
Olga Monferrer Trilles y Eva Porcar Huerga. Pacte pel desenvolupament local i l'Ocupació Plana Alta Nord.	
Mercat laboral i el COVID-19 en municipis que no formen part de cap pacte territorial per a l'ocupació	363
Luisa Alamá. Universitat Jaume I. Castelló	
Marina Alta - Pacte'MA. Mercat laboral caracterització territorial de la COVID-19 (CREAMA)	369
Marta Yáñez Fernández, ADL Comarcal (CREAMA). Joaquín Llidó Millet. Coordinador de Projectes Experimentals (Pacte'MA) (CREAMA)	

La Marina Baixa. Mercat laboral i caracterització territorial de la COVID-19	379
Javier Ortega Fernández, Mariano Agustín González Chouciño. Universidad de Alicante	
L'Alacantí. Actei - Alacant. Mercat laboral y caracterització territorial de la COVID-19	386
Dimas Pla Sirvent. Técnico ACTEI l'Alacantí. Javier Ortega Fernández, Mariano Agustín González Chouciño, Universitat d'Alacant	
El Comtat. Mercat laboral i caracterització territorial de la COVID-19	397
Javier Ortega Fernández, Mariano Agustín González Chouciño. Universitat d'Alcant	
L'Alcoià - Actaio. Mercat laboral i caracterització territorial de la COVID-19	403
Javier Ortega Fernández, Mariano Agustín González Chouciño. Universitat d'Alacant	
Baix Vinalopó - Elx. Mercat laboral i caracterització territorial de la COVID-19	414
Manuel Silva Santa i Miguel Angel Miralles Amorós. Acord territorial d'ocupació en el terme municipal d'Elx Javier Ortega Fernández i Mariano Agustín González Chouciño. Universitat d'Alacant	
El Vinalopó Mitjà i l'Alt Vinalopó – Pacte territorial per a l'ocupació de la Vall del Vinalopó. Mercat laboral i caracterització territorial de la COVID-19	424
Rosa Villapla Pérez, Enrique Maestre Poveda i Arantxa Casado Maestre. PACTE TERRITORIAL PER A L'OCUPACIÓ DE LA VALL DEL VINALOPÓ Javier Ortega Fernández i Mariano Agustín González Chouciño. Universitat d'Alacant	
La Vega Baja – Acord territorial per a l'ocupació i desenvolupament local de la Vega Baja. Caracterització territorial de la COVID-19	435
Rosa María Fernández Cecilia, Asunción López Salvador-Rabaza, Leonor Bailén Girona, Manuel Martínez Rodríguez. Acord Territorial per a l'ocupació i desenvolupament local de la Vega Baja	
Diagnòstic estadístic sobre l'impacte de la COVID en matèria d'ocupació en els municipis de Torrevieja, Guardamar i el Pilar de la Horadada	441
Javier Ortega Fernández, Mariano Agustín González Chouciño. Universitat d'Alacant	
ESTADÍSTIQUES DE PACTES - ACORDS PER L'OCUPACIÓ	447
RELACIÓ DE QUADRES. CARACTERITZACIÓ ESTADÍSTICA DEL COVID-19 A LES COMARQUES DE LA COMUNITAT VALENCIANA	534
RELACIÓ DE QUADRES. ESTADÍSTIQUES DE PACTES - ACORDS PER L'OCUPACIÓ	537

MERCAT LABORAL I EL COVID-19 EN ESPADÁN MIJARES

Juan José Rubert Nebot. Universitat Jaume I. Castelló

1. INTRODUCCIÓ

El Pacte Territorial per a l'Ocupació de la Mancomunitat Espadán-Mijares presenta, en els quinze municipis que l'integren, poca població (menys de 4.000 habitants) i especialment envellida (el 25,9 % dels habitants té més de 65 anys, 6,5 punts per damunt del mateix valor a escala regional), amb localitats eminentment rurals i d'ubicació interior a més de menudes (l'única que supera el miler d'habitants, Ribesalbes, en té 1.163; mentre que en la que n'hi ha menys, Vallat, a penes habiten 51 persones), amb una reduïda densitat poblacional (15,2 habitants per km², davant dels prop de 88 a la província i els més de 217 de mitjana valenciana), i una població clarament en reculada tot i la incorporació de forans (principalment europeus de dins i de fora de l'àmbit comunitari) en les últimes dècades: dels 4.238 habitants del 2000 s'ha passat als 3.908 del 2020 (una caiguda del 8,5 %), i, a més, cinc municipis presenten un risc clar de despoblació (concretament Argelita, Ayodar, Toga, Torralba i Villamalur).

Tot això implica un mercat laboral molt reduït (menys de 2.500 persones en edat de treballar, i només unes 1.600 afiliacions a la Seguretat Social). Per la qual cosa resulta especialment complex analitzar l'impacte de la COVID-19 sobre el mercat, ja que les variacions registrades poden passar quasi desapercebudes per la poca magnitud; no obstant això,

sí que poden assenyalar-se alguns aspectes específics i diferencials referits al Pacte.

2. INCIDÈNCIA DE LA COVID-19 EN EL TERRITORI DEL PACTE

El PATE Espadán-Mijares presenta una sèrie de característiques que tant podrien haver-hi augmentat com reduït la incidència de la pandèmia respecte a la mitjana provincial. Així, l'elevat envelliment de la població, així com la presència de diferents residències per a majors (on la malaltia va trobar en els inicis el millor caldo de cultiu per a incrementar la incidència i la mortalitat), podria haver provocat greus impactes sobre la població. No obstant això, molts altres factors han jugat en la direcció contrària: la menor densitat de població, la poca grandària de les poblacions i el caràcter rural i interior (poc nivell d'urbanització), així com el risc de despoblació d'una part dels municipis (s'ha observat una correlació negativa entre la incidència de la COVID i l'indicador de despoblació).

El resultat conjunt de tots els elements dits es resumeix en unes dades d'incidència que, a principis d'octubre del 2021, resulten especialment baixes: només 228 PCR positives des de l'inici de la pandèmia (això és, la COVID-19 només ha afectat el 5,8 % de la població), i únicament tres defuncions (amb la qual cosa la mortalitat se situa en 0,77 morts per mil habitants).

3. EVOLUCIÓ DEL MERCAT LABORAL

Com s'ha indicat anteriorment, el mercat laboral del Pacte es caracteritza per la poca grandària i per tindre en els serveis l'activitat més important (encara que només suposa un 52 % de l'economia del Pacte, davant del 71,5 % en el cas de la Comunitat Valenciana), però també per una certa especialització (en relació a les dades provincials) industrial (proximitat al clúster de la ceràmica, activitats industrials a Ribesalbes) i, menys, agrària (deu municipis pertanyen a la comarca de la Plana Baixa, on encara hi ha un cert pes d'un monocultiu cítricol). Un últim element que pot explicar un cert comportament estacional en les dades del mercat laboral, unit a la ja habitual estacionalitat que acompanya moltes activitats terciàries. També la taxa d'atur sol situar-se per davall de la mitjana regional, atesa la proximitat ja indicada a un territori especialment dinàmic en la cosa econòmica com la Plana.

Per a intentar analitzar l'impacte que la pandèmia ha tingut sobre el mercat de treball del Pacte s'analitzen les dades trimestrals dels darrers tres anys, considerant 2019 l'any pre-pandèmia i prestant una atenció especial a les xifres del segon trimestre del 2020 (en relació amb el mateix període de l'any anterior), ja que va ser a la fi del primer trimestre quan tot va començar i durant tot el segon trimestre i part del tercer quan les restriccions a la mobilitat van ser més intenses.

3.1. Afiliació a la Seguretat Social

Quant a l'evolució de les afiliacions a la Seguretat Social, en termes absoluts no només s'han recuperat, sinó que s'han superat els valors previs, i queden el primer i segon trimestre del 2020 com els períodes amb xifres més influïdes negativament per la pandèmia (-1,6 % en el primer trimestre i -5 % en el segon, respecte dels mateixos períodes del 2019) i amb certa similitud amb l'impacte que es va produir en l'àmbit provincial (-3,3 % i -4,7 %, respectivament).

Al marge d'això, l'any 2020 va presentar la menor mitjana anual d'afiliació (només 1.167 persones) dels tres últims anys (afecta especialment la indústria i els serveis, que són les activitats predominants en el Pacte), si bé ja en el quart trimestre es va produir una forta recuperació confirmada en la primera mitat de la present anualitat.

L'afiliació presenta també canvis trimestrals fruit d'una certa estacionalitat de les activitats, espe-

cialment en el sector agrari (el primer i últim trimestre de l'any solen ser els més potents, per la qual cosa l'impacte sobre el segon trimestre del 2020 va ser escàs en números absoluts, i en el 2021 s'han recuperat els nivells normals d'afiliació) i també en el terciari (segon i quart trimestre són els que presenten millors guarismes d'afiliació, si bé en el 2020 la COVID-19 i el confinament consegüent la reduïren en un 6,25 % respecte del mateix període de l'any anterior). De fet, tots els sectors productius presenten (a pesar de les peculiaritats) un comportament similar: caiguda en el segon trimestre del 2020 i recuperació posterior fins a superar les xifres inicials durant la primera la mitat de l'any següent.

Quant a l'afiliació per sexes s'ha d'assenyalar que han sigut els hòmens els més afectats per la pandèmia: tant si analitzem les mitjanes anuals (el 2020 acaba amb setze hòmens menys afiliats a la Seguretat Social, però amb huit dones més), com si ens fixem en el segon trimestre de l'any pandèmic (l'afiliació masculina va baixar un 6,6 % davant de només un 2,5 % la femenina) la tendència és la mateixa.

També s'ha d'assenyalar la reducció del pes (ja de per si mateix ínfim) de l'afiliació d'estrangers en el territori del Pacte, si bé és cert que la dita tendència sembla haver aparegut amb anterioritat i deslligada de la pandèmia, ja que el descens de les xifres es detecta durant l'any 2019.

Finalment, en relació amb els grups d'edat i observant novament la variació entre el segon trimestre del 2020 i el 2019, es detecta clarament un col·lectiu beneficiat (el grup dels 54 a 64 anys passa de suposar el 17,8 % de l'afiliació al 20,3 %, és a dir, augmenta el pes en un 14 %) i un altre perjudicat (el grup de 16 a 29 anys es deixa un 19 %, passa de suposar el 15,2 % a només el 12,3 % del total d'afiliats).

3.2. Contractes registrats

Si centrem ara l'anàlisi en l'evolució de la contractació en el territori del Pacte, les conclusions que s'extrauen són similars a les ja assenyalades. Així, les mateixes fluctuacions estacionals detectades per als diferents sectors en relació amb les afiliacions s'observen ací quant a la formalització de contractes, i novament són les activitats industrials i terciàries les que més pateixen l'impacte de les limitacions fruit de l'estat d'alarma i les seues conseqüències sobre l'activitat econòmica; ara bé, és un cas en què la recuperació del ritme

de contractació se centra especialment en el sector serveis: dels 79 i 77 contractes signats en els dos primers trimestres del 2019 s'han passat als 104 (+31,7 %) i 106 (+37,7 %) per al mateix període del 2021 (per contra, en l'àmbit industrial les xifres no han arribat a recuperar-se: de 22 i 35 contractes s'ha passat a 24 i 14).

Per grups d'edat, s'observa que el major impacte durant el segon i tercer trimestre del 2020 es va centrar especialment en els grups de 16 a 29 anys (-56,8 % en el T2 i -33,3 % en el T3) i 30 a 44 anys (-47,5 % en el T2 i -46,2 % en el T3), mentre que per origen destaca la caiguda en la contractació de nacionals durant el segon trimestre del 2020 (-53,2 %). D'altra banda, per sexes, les dones van ser les més afectades per la reducció de la contractació durant el segon i tercer trimestre del 2020, si bé les xifres es recuperen en iniciar-se l'any següent mentre que en el cas dels homes encara no s'han recuperat els nivells prepandèmia. Finalment, i considerant el tipus d'ocupació ressenyada en els contractes, els treballs més afectats han resultat ser els relatius a administració i oficina, tècnics de suport i restauració, serveis personals, protecció i venedors de comerç.

3.3. Demandants d'ocupació (desocupació registrada)

Històricament, en el Pacte la desocupació no ha presentat valors especialment elevats (se situen per davall de la mitjana provincial i valenciana), ja que la proximitat al clúster ce-ràmic i a l'àrea urbana de Castelló de la Plana redueix les taxes d'atur alhora que genera un incentiu important a abandonar el territori del Pacte en cas de no trobar ocupació. Novament, són les activitats terciàries (entre el 50 i 60 % del total de la desocupació) i industrials (entre el 15 i el 20 %) les més afectades per la desocupació (l'agricultura presenta valors molt més dispersos a causa del caràcter estacional), creixent a mesura que passa l'any per a reduir-se en el darrer trimestre.

No obstant això, sí que és cert que durant la fase més aguda de la pandèmia i el confinament (segon i tercer trimestre del 2020) la desocupació va arribar a superar la xifra de 330 persones, afectant una mica més les dones (cosa, d'altra banda, habitual en el mercat laboral del Pacte). També s'ha d'indicar que la recuperació ja iniciada a la fi de l'any 2020 (i que segueix en l'actualitat) ha reduït més la desocupació masculina que la femenina, ja que sembla mostrar una persistència més gran.

3.4. Expedients de regulació temporal d'ocupació (ERTO)

Durant el període pandèmic, els ERTO s'han convertit en l'instrument més utilitzat per a evitar acomiadaments alhora que es permet l'ajust temporal de l'activitat de les empreses a la nova realitat (restriccions, impacte econòmic i social de la COVID-19, etc.).

En relació amb els ERTO (siguen per causes de força major, FM, o per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció, ETOP), es van concentrar en el primer i segon trimestre de l'any 2020 (en el 2019 se'n va presentar un en el sector industrial que va afectar 78 treballadors, però anterior a tota la dinàmica pandèmica).

Concretament, en el primer trimestre es presentaren dotze ERTO (tots en el sector terciari) que van afectar 23 treballadors, mentre que en la resta de l'any se'n van comptabilitzar set referits a activitats de serveis i només un en els sectors de la construcció i la indústria respectivament; en definitiva, els 21 expedients presentats durant el 2020 van afectar 49 persones, sobretot del sector terciari (el 80%) i fonamentalment dones (només el 39% dels afectats eren homes). Durant la primera mitat del 2021, tan sols s'han remés sis expedients que han afectat deu persones, totes dones del sector serveis.

4. SINGULARITATS I CONCLUSIONS

El mercat laboral del Pacte evoluciona estacionalment a causa de les activitats agràries i de serveis, no presenta xifres de desocupació especialment alarmants, però sí que s'ha vist afectat per la COVID-19 en augmentar durant la primera mitat de l'any 2020 tant la desocupació com les persones afectades per ERTO, a més es concentra el dit impacte en els sectors predominants en l'activitat econòmica del territori (especialment en les activitats terciàries).

D'altra banda, s'ha d'assenyalar que amb la finalitat d'aprofundir en l'impacte que la COVID-19 ha provocat en el Pacte es van remetre una sèrie de qüestionaris a diferents agents territorials significatius, en què se sol·licitava un ampli ventall d'informació sobre diferents aspectes de l'impacte sobre l'economia i la societat del territori analitzat.

Pel que fa al mercat laboral, les conclusions que s'extrauen després de la prospecció reforcen els resultats principals presentats fins al moment. De

fet, els grups més afectats per l'impacte econòmic de la pandèmia seria la gent jove menys qualificada, així com els majors i altres grups en risc d'exclusió, les pimes i els autònoms; les activitats que més van notar els efectes de les restriccions van ser el comerç i l'hostaleria; i el descens generalitzat de l'activitat va comportar posteriorment un augment de la rotació i de la contractació temporal. D'altra banda, es considera que la crisi pandèmica ha posat de manifest la presència de certs dèficits estructurals quant a la bretxa digital, el teletreball, la falta de recursos públics per a potenciar la conciliació, la dificultat per a sol·licitar ajudes fruit de les majors dificultats per a relacionar-se amb

l'Administració, la debilitat en la posició de la joventut quant a l'accés al mercat laboral, o la necessitat d'innovar en qüestions com la digitalització de l'economia i la societat del Pacte.

A pesar de tot, les darreres dades disponibles confirmen una recuperació que s'inicia a finals de l'any 2020 i que sembla consolidar-se en la primera mitat del 2021, amb valors d'algunes variables del mercat de treball a vegades més favorables fins i tot a les que hi havia durant l'any previ a la pandèmia.

